

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЇ, ГЕОГРАФІЇ І ЕКОЛОГІЇ
КАФЕДРА БІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ ТА ІМУНОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри біології
людини та імунології
протокол № 1 від 21 серпня 2020 р.
завідувачка кафедри
 Олена ГАСІЮК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАННІ БІОЛОГІЇ ТА ОСНОВАМ ЗДОРОВ'Я

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»

Спеціальність: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Назва навчальної дисципліни/освітньої компоненти	Інноваційні технології у навчанні біології та основам здоров'я
Викладач (і)	Головченко Ігор
Посилання на сайт	
Контактний тел.	
E-mail викладача	IGolovchenko@ksu.ks.ua
Графік консультацій	

1. Анотація курсу. Вивчення цієї дисципліни надає можливість здобувачам вищої освіти активізувати знання, які отримані у навчальних дисциплінах біологічного циклу, для формування готовності майбутніх викладачів основ здоров'я до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

2. Мета та завдання курсу: Мета вивчення дисципліни складається в ознайомленні з теоретико-методологічними аспектами технологічного підходу в освіті; навчання методам моделювання навчального процесу через застосування сучасних технологій навчання; формування мотиваційної спрямованості здобувачів освіти до інноваційної діяльності в галузі викладання навчальних предметів «Біологія», «Основи здоров'я» в закладах загальної середньої освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інноваційні технології навчання біології та основам здоров'я» є :

- опанування здобувачами освіти психолого-педагогічних засад та специфіки інноваційних освітніх технологій, насамперед модульного, проблемного, розвивального, інтерактивного, дистанційного навчання;
- отримання методичного інструментарію організації навчального процесу з упровадженням інноваційних технологій викладання навчальних предметів «Біологія», «Основи здоров'я» в закладах загальної середньої освіти;
- ознайомлення здобувачів освіти з інноваційними технологіями навчання;
- орієнтація здобувачів освіти на педагогічну творчість, самостійність, дослідницьку діяльність;
- сформуванню уявлення про масштаби варіативності інноваційних технологій в навчанні біології та основ здоров'я;
- розвивати вміння аналізувати і обирати з безлічі варіантів технології найбільш ефективні і відповідні у досягненні цілей і завдань, що розкривається теми з біології та основ здоров'я в процесі майбутньої педагогічної діяльності;
- сформуванню у здобувачів освіти потреби до підвищення професійної компетенції;
- сформуванню вміння користуватися наукою для осмислення її практичної діяльності.

3. Програмні компетентності та результати навчання

ЗК 1. Здатність до використання знань та умінь, набутих у процесі вивчення предмету, у відносинах з контрагентами та під час обробки іншомовних джерел інформації.

ЗК 2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, у т.ч. результатів власних досліджень для використання у галузі освіти.

ЗК 3. Здатність до формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК 5. Здатність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ЗК 7. Здатність до колективних дій та організації взаємодії в колективі; роботі в команді.

ЗК 9. Здатність працювати самостійно, автономно діяти з позиції соціальної відповідальності, займати активну життєву позицію та розвивати лідерські якості.

ФК 1. Здатність до планування і цілеспрямованого формування в здобувачів освіти ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків у навчанні біології.

ФК 2. Здатність до цілепокладання і проектування, добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання для розвитку здібностей учнів з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня їх навчальних досягнень.

ФК 3. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); використання з цією метою інновацій у професійній діяльності.

ФК 16. Здатність оцінювати зміни довкілля в контексті його збереження, прагнення до збереження навколишнього середовища та здатність до цілепокладання й цілереалізації педагогічної діяльності з впровадження інноваційних технологій екологічної освіти молоді.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Розуміти вікові особливості розвитку особистості, організувати освітній процес з їх урахуванням, особливими потребами учнів.

ПРН 3. Моделювати різні види навчальних занять та позакласних заходів, зокрема, еколого-оздоровчувальної спрямованості, самостійну роботу учнів.

ПРН 4. Оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.

ПРН 7. Добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів, володіти комп'ютерною грамотністю і застосовувати інформаційну підтримку уроку, здійснювати рефлексію педагогічної діяльності.

ПРН 9. Ефективно працювати автономно та у команді.

ПРН 17. Виконувати експериментальні польові та лабораторні дослідження, інтерпретувати їх результати, використовувати ці уміння для організації проектною і дослідницькою діяльності учнів.

ПРН 24. Проектувати процес навчання під час викладання біології та основ здоров'я за допомогою добору ефективних методів і засобів, інноваційних технологій навчання, форм контролю і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

ПРН 25. Усвідомлювати та реалізовувати розвивальний та виховний потенціал навчального процесу для активізації навчання і формування дослідницького стилю мислення учнів.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3/ 90	14	16	60

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова компонента
2020/2021	1	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	1	Обов'язкова

6. Технічне й програмне забезпечення (обладнання)

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, підсумковий контроль). Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Програмне забезпечення MS Windows XP; Star Office; 1С 7.7; CS Trade Quote 8; Internet Explorer; Win RAR; Adobe Reader 9;

7. Політика курсу

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- На практичні заняття приходити попередньо підготовленими, ознайомлені з питаннями даної роботи.
- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача. Без об'єктивних причин відпрацювання пропущеного заняття передбачає конспект з теми (якщо пропущена лекція, перегляд відеозапису лекції) або контрольна робота (пропущена практична робота) та відпрацювання у позаурочний час.

- Задавати питання, цікавитися додатковими відомостями, сучасними науковими журналами з предмету та консультуватися з викладачем

- Аргументовано відстоювати свою думку стосовно тематики занять, якщо вона не співпадає з думкою викладача
- Вимагати від викладача додаткових роз'яснень на практичних або лекційних заняттях у випадку їх недостатнього висвітлення
- У випадку незгоди із отриманою оцінкою вимагати перезалік тем.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли до теоретичного курсу, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.

- Усі завдання, передбачені навчальною програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Дотримуватися Кодексу академічної доброчесності здобувача вищої освіти Херсонського державного університету.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години (вказується відповідно до розкладу навчальних занять)	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Сучасні проблеми методики навчання біології та основ здоров'я.					
Тиждень _ дата, академічних годин	Поняття про технології в освіті. Загальні засади педагогічної інноватики.	Лекція 2 год, / Самостійна робота – 4 год		Опрацювати текст лекції та літературні джерела	2
Тиждень _ дата, академічних годин	Традиційні та інноваційні технології навчання біології та основ здоров'я.	Практичне заняття 2 год/ Самостійна робота – 4 год		Відповіді на питання Зробити порівняльну таблицю традиційного та інноваційного підходів	5
Тиждень _ дата, академічних годин	Технологія проблемного навчання біології та основ здоров'я.	Лекція 2 год, / Самостійна робота – 4 год		Опрацювати текст лекції та літературні джерела	2
Тиждень _ дата, академічних годин	Технологія проблемного навчання біології та основ здоров'я.	Практичне заняття 2 год/ Самостійна робота – 4 год		Відповіді на питання. Підготування презентацій. Розроблення творчих ситуацій	5
Тиждень _ дата, академічних годин	Технологія продуктивного та концентрованого навчання біології та основ здоров'я.	Лекція 2 год, / Самостійна робота – 4 год		Опрацювати текст лекції та літературні джерела	2
Тиждень _ дата, академічних годин	Технологія особистісно-орієнтованого навчання біології та основ здоров'я.	Практичне заняття 2 год/ Самостійна робота – 4 год		Відповіді на питання Розробити один з методів інноваційного навчання	5
Тиждень _ дата,	Технологія модульного навчання біології та основ	Лекція 2 год, / Самостійна робота		Опрацювати текст лекції та літературні джерела	2

академічних годин	здорів'я.	– 4 год			
Тиждень _ дата, академічних годин	Компоненти навчального модуля в біології та основах здорів'я.	Практичне заняття 2 год/ Самостійна робота – 4 год		Відповіді на питання Спроекувати одну з інноваційних технологій навчання	5
Тиждень ... дата, академічних годин	Технології дистанційного навчання біології та основ здорів'я	Практичне заняття 2 год/ Самостійна робота – 4 год		Відповіді на питання Представлення фрагменту дистанційного заходу	5
Максимальна кількість балів за модуль – 33 бали					
Змістовий модуль 2. Інноваційні технології навчання біології та основ здорів'я.					
Тиждень ... дата, академічних годин	Інформаційно-комунікаційні та інтерактивні технології навчання біології та основ здорів'я.	Лекція 2 год, / Самостійна робота – 4 год		Опрацювати текст лекції та літературні джерела	2
Тиждень ... дата, академічних годин	Інформаційні технології в навчанні біології та основ здорів'я.	Практичне заняття 2 год/ Самостійна робота – 4 год		Відповіді на питання Розробка авторської моделі навчання з використанням інформаційних технологій	5
Тиждень ... дата, академічних годин	Технологія проєктного навчання біології та основ здорів'я..	Лекція 2 год, / Самостійна робота – 4 год		Опрацювати текст лекції та літературні джерела	2
Тиждень ... дата, академічних годин	Технологія навчального проєктування в біології та основ здорів'я.	Практичне заняття 2 год/ Самостійна робота – 4 год		Відповіді на питання Розробити проєкт із запровадження інноваційних технологій в навчальні курси	5
Тиждень ... дата, академічних годин	Технології розвивального навчання, інтерактивні та ігрові технології у процесі оволодіння змістом біології та основ здорів'я.	Лекція 2 год, / Самостійна робота – 4 год		Опрацювати текст лекції та літературні джерела	2

Тиждень ... дата, академічних годин	Ігрові педагогічні технології та колективні способи навчання біології та основ здоров'я.	Практичне заняття 2 год/ Самостійна робота – 4 год		Відповіді на питання Підготовка презентації	5
Максимальна кількість балів за модуль – 21 балів					

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, перевірка робочих зошитів, тестовий контроль тощо.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни складається з 60 балів – поточне оцінювання, 40 балів – результат екзамену. Максимальна кількість – 100 балів.

Оцінювання результатів навчання є сумою балів, одержаних за виконання окремих форм навчальної діяльності: поточне оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять, ведення робочого зошиту, виконання завдань самостійної роботи; оцінка (бали) за екзамен.

10. Критерії оцінювання та бали результатів навчання

Аудиторна робота Самостійна робота		Індивідуальне творче завдання	Підсумковий контроль
Модуль 1	Модуль 2		Екзамен - 40
33	21	6	60
Всього			100 балів

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	FX		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основна література:

1. Андрушкевич Ф. Інновації в польській та українській освіті: як наслідок підписання європейських освітніх декларацій: (порівняльний аналіз) / Ф. Андрушкевич // Директор школи, ліцею, гімназії - 2011г. - №2 - С.32-40.
2. Баліцька Н.Г. Використання інтерактивних технологій навчання в професійній підготовці майбутніх учителів: Монографія / За заг. ред. Н.С.Побірченко. - К.: Наук, світ, 2003.-138с.
3. Барышева А. В. Инновации / А.В. Барышева, К.В. Балдин, И.И. Передеряев. - М.: Дашков и К, 2012. -384.
4. Блудова Ю.О. Інноваційне навчання як складова професійної підготовки майбутнього вчителя / Ю.О. Блудова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. - Запоріжжя, 2010. - Вип. № 9 (62). - С. 251-254
5. Бойко А. Упровадження інновацій як чинник оптимізації співвідношення педагогічної теорії і практики / А. Бойко // Рідна школа щомісяч. наук.-пед. журн. - 2011. - № 8/9. - С. 15-22
6. Боровкова, Т.И. Педагогическая инноватика как источник продуктивной творческой деятельности педагога-практика / Т.И. Боровкова. - М.: Инфра-М; 2015. - 12 с.
7. Василенко. Н. В. Портфолію педагога й учня / Н. В. Василенко // Управління школою (Основа) : Науково - методичний журнал. - 2010. - N 30. - С. 1-59.
8. Виговська О. Чим є для освітян виставки "Інноватика в освіті України" й "Сучасні навчальні заклади" та якими їм бути? / О. Виговська // Директор школи, ліцею, гімназії: всеукр. наук.-практ. журн. - 2009. - № 6. - С. 58-59
9. Виставка-презентація "Інноватика в освіті України" // Рідна школа : наук.-пед. журн. - 2009. - № 12. - 4-а
10. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології / І.М. Дичківська. Київ: Академвидав, 2015. - 351с..
11. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод, посіб. авт.-уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. - К.: А.П.Н.; 2009, - 136 с.
12. Карташова Н.С. Инновационное обучение биологии в общеобразовательных заведениях: учебное пособие для студентов бакалавриата / Н.С. Карташова, Е.В. Кулицкая. – Москва, Берлин: Директ-Медиа, 2016. - 86 с.
13. Конюшко, В. С. Методика обучения биологии [Текст]: допущено М-вом образования в качестве учеб. пособия для студентов вузов / В.С. Конюшко, С.Е. Павлюченко, С.В. Чубаро. - Минск: Книжный дом, 2004. - 255 с.
14. Левитес Д. Г. Педагогические технологии: Учебник / Левитес Д.Г. - М.:НИЦ ИНФРА-М, 2017. - 403 с. - <http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=546172>
15. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Природознавство; Біологія. 5 – 9 класи. – Київ: Видавничий дім “Освіта”, 2013. 64 с.
16. Пехота О. М. Освітні технології / О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська. - К.: А.С.К., 2001 .-256 с.
17. Пашкевич А.В. Основы проектирования педагогической технологии. Взаимосвязь теории и практики. / Пашкевич А.В. -М.: ИЦ РИОР, НИЦ ИНФРА-М, 2016. - 194 с.
18. Суворова Н. Интерактивное обучение: новые подходы. Москва: Учитель, 2000. 68с.

19. Теремов А.В. Теория и методика обучения биологии. Учебные практики: Методика преподавания биологии / А.В. Теремов, Р.А. Петросова, Н.В. Перелович, Л.А. Косорукова. - М.: МПГУ «Прометей», 2012. - 160 с.
20. Хуторской А.В. Современная дидактика / Хуторской А.В. - СПб: Питер, 2001. 544 с.
21. Шарко В. Д. Сучасний урок: технологiчний аспект. Посiбник для вчителiв i студентiв / Шарко В. Д. - Київ: СПД Богданова А.М., 2007. - 20 с.
22. Шулікiн Д. Інноватика в освіті / Д. Шулікiн // Освіта України. -Київ: Педагогічна преса, 2009, N 11 груд. (№ 92/93).-С.6.

Додаткова література:

1. Педагогические технологии: учеб. пособие для студентов пед. специальностей / М.В. Буланова-Топоркова [и др.]; под ред. В.С. Кукушина. - Ростов-на-Дону: МарТ, 2010. - 333 с.
2. Педагогические технологии [Текст]: учеб. пособие / авт.-сост. Т.П. Сальникова. - Москва: Сфера, 2010. - 125 с.
3. Петровская Т. Ю. Современные технологии обучения: кейс-стади [Текст] / Т. Ю. Петровская // Вестник педагогических инноваций. - 2012. - N 1. - С. 86-91.
4. Теремов А. В. Теория и методика обучения биологии [Текст]: учебные практики: Методика преподавания биологии. - М.: МПГУ; Издательство «Прометей», 2012.
5. Титов Е.В. Методика применения информационных технологий в обучении биологии [Текст]: учеб. пособие для высш. проф. образования / Е. В. Титов, Л. В. Морозова. - Москва : Академия, 2010. -172 с.
6. Халяпина Л.П. Новые информационные технологии в профессиональной педагогической деятельности: учебное пособие / Л.П. Халяпина, Н.В. Анохина. - Кемерово: Кемеровский государственный университет, 2011. - 118 с.

Інформаційні ресурси:

1. "Для всіх, хто навчається." Велика бібліотека навчально-методичної літератури. <http://metodportal.net>
2. Бібліотека розумних книг. <http://lib.adtm.ru>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.<http://www.library.edu-ua.net>
4. Електронна бібліотека. <http://el-biblioteka.at.ua>
5. Електронна бібліотека. <http://books.tr200.net>
6. Куб - електронна бібліотека. Знання про те, як стати щасливими і успішними. <http://libkruz.com>